

Zkušební okruhy pro Státní závěrečnou zkoušku v magisterském studijním programu Právo a právní věda, obor Právo

PV231 ÚSTAVNÍ PRÁVO

v akademickém roce 2019/2020

zkušební období:
JARO 2020 - ZÁŘÍ 2020 - LEDEN 2021

1. Ústavní právo v systému práva ČR. Vztah k veřejnoprávním odvětvím. Zvláštnosti předmětu, vztahů, pramenů a odpovědnostního systému. Kontinuita a diskontinuita v ústavním právu.
2. Ústava ČR z hlediska vývoje, typologie ústav. Zvláštnosti jejího obsahu a formy. Současný stav ústavního zákonodárství a realizace Ústavy ČR.
3. Ústavní základy formy ČR jako státu. Povaha státní moci a koncepce její dělby v Ústavě ČR. Ústavní základy vnitřní a zahraniční politiky.
4. Principy demokracie, právního státu, samosprávy, republikánského, parlamentního systému, úcty k lidským právům a svobodám, unitárního státu, princip svobody podnikání a ochrany vlastnictví.
5. Ústavní úprava pramenů práva a prameny ústavního práva ČR. Druhy, členění, přehled. Platné publikační právo na národní, nadnárodní a územní úrovni. Úřední sbírky a jejich funkce. Právní normy a právní předpisy.
6. Pojem územní organizace ČR. Rozdíly federativního a unitárního uspořádání. Územní svrchovanost a výsost. Druhy územního členění podle Ústavy ČR a jeho změny. Státní hranice. Hlavní město ČR.
7. Sdružování jako právo, svoboda a povinnost. Typy sdružení. Právní úprava jednotlivých forem sdružování. Postavení politických stran v právním řádu. Znaky, vznik, zánik, obsah a zásahy do jejich činnosti.
8. Ústavní základy zastupitelské demokracie a povahy mandátu v ČR. Formy přímé demokracie a jejich úprava na úrovni státu, krajů a obcí.
9. Volby, volební systém a jeho prvky. Volební právo v objektivním a subjektivním smyslu. Principy volebního práva a jejich projevy ve volebním zákonodárství.
10. Volební proces. Soudní kontrola voleb. Řízení ve věcech voleb a ve věcech mandátu poslanců a senátorů před Ústavním soudem.

11. Ústavní východiska a zákonná úprava otázek samosprávy (územní, profesní a jiná) z hlediska ústavního práva. Ochrana práva na samosprávu. Dozor nad výkonem samosprávy.
12. Státní občanství ČR. Pojem, právní úprava, principy, způsoby nabývání a pozbývání. Ústavní základy cizineckého režimu.
13. Právní povaha a základní východiska Listiny základních práv a svobod. Mezinárodní závazky ČR v oblasti základních práv a jejich zajištění. Klasifikace základních práv.
14. Základní lidská práva a svobody a jejich záruky v právním řádu.
15. Politická práva a jejich záruky v právním řádu.
16. Sociální stát, práva hospodářská, sociální a kulturní a jejich záruky v právním řádu.
17. Právo na soudní a jinou právní ochranu a jeho záruky v právním řádu.
18. Zákonodárná moc v Ústavě ČR. Postavení, pravomoc, působnost, struktura Parlamentu. Význam zákona a jeho pojetí v ústavním právu.
19. Pravidla jednání sněmoven a zákonodárného procesu zvláště. Zvláštnosti schvalování státního rozpočtu a dávání souhlasu k mezinárodním smlouvám. Stav legislativní nouze.
20. Výkonná moc v Ústavě ČR. Právní status prezidenta republiky a vlády. Kontrola výkonné moci v parlamentní demokracii. Podzákonná normotvorba.
21. Soudní moc v Ústavě ČR. Soustava soudů a hlavní zásady jejich organizace a činnosti. Postavení soudců a přísedících. Způsoby vzniku a zániku jejich funkce. Realizace práva a soudcovská aplikace práva. Právo uvážení z hlediska ústavního práva (v oblasti zákonodárné výkonné a soudní moci).
22. Ústavní soud ČR. Postavení, pravomoc, působnost. Postavení jeho soudců. Obecná pravidla řízení před Ústavním soudem.
23. Zvláštní druhy řízení před Ústavním soudem (zejména kontrola ústavnosti právních předpisů a ústavní stížnost).
24. Mimořádné stavy v ústavním právu.
25. Ústavní problematika vztahu vnitrostátního a mezinárodního práva v ČR. Přistoupení ČR k Evropské unii z pohledu ústavního práva (prameny, kompetence orgánů, tvorba práva).